

EVROPSKÁ KOMISE
GENERÁLNÍ ŘEDITELSTVÍ PRO ZDRAVÍ A BEZPEČNOST POTRAVIN

Potravinová udržitelnost, mezinárodní vztahy
Strategie „Od zemědělců ke spotřebitelům“

SOUHRNNÁ ZPRÁVA

SPOLEČNÉ ZASEDÁNÍ PLATFORMY EU VĚNOVANÉ ZTRÁTÁM POTRAVIN A PLÝTVÁNÍ POTRAVINAMI

A EVROPSKÉ PANELOVÉ DISKUSE OBČANŮ

GŘ PRO ZDRAVÍ A BEZPEČNOST POTRAVIN (SANTE)

Hybridní

7. listopadu 2023

Předseda (1): Klaus Berend, GŘ SANTE

Evropská komise a orgány EU (9): GŘ SANTE, ENV, AGRI, RTD, JRC, ESTAT, EEA (Evropská agentura pro životní prostředí), EASME (Výkonná agentura pro malé a střední podniky), EHSV (Evropský hospodářský a sociální výbor), COR (Evropský výbor regionů)

Členské státy (23): AT, BE, BG, CZ, DK, EL, EE, FI, FR, DE, HU, IE, IT, LT, LU, NL, PL, PT, RO, SE, SK, SI, ES

Organizace soukromého sektoru (39): BEUC (Evropská organizace spotřebitelů), BOROUME, COPA COGECA (COPA COGECA – Hlas zemědělců a zemědělských družstev v Evropě), CTC (Středisko čistých technologií (Munsterská technologická univerzita)), Consorzio Bestack, DUH (Deutsche Umwelthilfe e.V.), ECSLA (Evropská asociace chladírenských skladů a logistiky), EFFPA (Evropská asociace zpracovatelů vyřazených potravin), EuroCommerce (Evropská organizace zastupující maloobchodní a velkoobchodní odvětví), EuroCoop (Evropské společenství spotřebních družstev), EUPPA (Evropská asociace zpracovatelů brambor), Europatat (Evropská asociace obchodníků s bramborami), FEBA (Evropská federace potravinových bank), FoodCloud, FoodServiceEurope, FOODWIN (Síť pro inovace v oblasti potravinového odpadu), Freshfel Europe, EUCOFEL (Evropská asociace obchodníků s ovocem a zeleninou), Azti Foundation (Fundación AZTI – AZTI Fundazioa), HOTREC (Hotely, restaurace a kavárny v Evropě), HUA (Univerzita Harokopio), HFBA (Maďarská asociace potravinových bank), Independent Retail Europe, IFWC (Mezinárodní koalice proti plýtvání potravinami), Last Minute Market, Les Restos du Coeur, MATVETT-NORSUS-NOFIMA CONSORTIUM, Rabobank, Regal Normandie, SWF (Hnutí Zastavte plýtvání potravinami), Too Good To Go, Venturis Horeca, WUR (Wageningenská univerzita a výzkumné centrum), WRAP (Akční plán boje proti plýtvání potravinami), Světová unie velkoobchodních trhů (WUWM), Zero Waste Scotland.

Ostatní veřejné organizace (5): OECD (Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj), FAO (Organizace OSN pro výživu a zemědělství), UNEP (Program OSN pro životní prostředí).

Pozorovatelé (1): NE

Společné zasedání platformy EU věnované ztrátám potravin a plýtvání potravinami a evropské panelové diskuse občanů

1. Přivítání předsedou a jeho úvod do zasedání pro poskytnutí zpětné vazby: Klaus Berend, ředitel pro bezpečnost potravin, udržitelnost a inovace

Předseda zahájil zasedání tím, že přivítal účastníky společného zasedání evropské panelové diskuse občanů a členů platformy EU věnované ztrátám potravin a plýtvání potravinami. Předseda poděkoval členům evropské panelové diskuse občanů za poskytnutí doporučení, která mají pomoci zintenzivnit opatření proti plýtvání potravinami v EU. Předseda poukázal na přijetí legislativního návrhu Evropskou komisí, který stanoví cíle pro snížení potravinového odpadu, jichž mají členské státy dosáhnout do roku 2030, a na zveřejnění zprávy pro občany spolu s posouzením dopadů, které návrh doprovází. Evropská komise se ve zprávě vyjádřila k doporučením občanů a uvedla, jak tato doporučení podpoří její celkovou práci v oblasti plýtvání potravinami a poslouží členským státům jako vodítko při dosahování budoucích cílů.

2. Úvodní slovo moderátora

Moderátor přivítal účastníky, kteří se připojili přes internet, a účastníky přítomné v Bruselu a představil program zasedání.

3. Úvodní slovo (video) Sandry Gallinové, generální ředitelky GŘ pro zdraví a bezpečnost potravin

Generální ředitelka Gallinová ve svém úvodním projevu podrobně představila legislativní návrh Evropské komise a zdůraznila význam doporučení občanů pro předcházení vzniku potravinového odpadu v EU. Doporučení občanů se odráží v závazných cílech obsažených v legislativním návrhu, který bude po svém přijetí vyžadovat, aby členské státy zaujaly integrovaný přístup, přičemž zapojí do opatření v oblasti předcházení plýtvání potravinami všechny klíčové subjekty a podpoří změnu chování spotřebitelů. Upozornila na výzvu občanů k vytvoření spravedlivého a rovnocenného potravinového dodavatelského řetězce a k podpoře darování potravin v celé EU, jakož i na význam sledování plýtvání potravinami a na podporu závazků provozovatelů potravinářských podniků ke snižování plýtvání potravinami, mimo jiné prostřednictvím Kodexu chování pro odpovědné obchodní a marketingové postupy v oblasti potravin.

4. Poznámky Generálního ředitelství pro komunikaci

Richard Kühnel, ředitel útvaru odpovědného za zastupování a komunikaci v členských státech, zdůraznil význam tohoto společného setkání, neboť poskytuje Evropské komisi a členům platformy příležitost poskytnout občanům zpětnou vazbu k jejich doporučením. Pan Kühnel uvedl, že příprava dalšího kola panelů občanů probíhá, a informoval, že platforma pro zapojení občanů bude brzy k dispozici online.

5. Prezentace doporučení evropské panelové diskuse občanů na téma plýtvání potravinami a výměna názorů s členy panelové diskuse (tematický blok I: Spolupráce v potravinovém hodnotovém řetězci: Od zemědělce ke spotřebiteli) ([PDF](#))

Zástupci evropské panelové diskuse občanů, kteří pracovali na tematickém bloku 1, představili [doporučení 1–7](#), po kterém následovala výměna názorů s účastníky panelové diskuse, mezi

nimiž byli zástupci Evropské komise (GŘ pro zdraví a bezpečnost potravin – SANTE a GŘ pro zemědělství – AGRI), francouzského ministerstva zemědělství a potravinové suverenity, organizací COPA COGECA a FEBA.

GŘ SANTE poděkovalo občanům za jejich doporučení a vyzvalo k aktivnímu zapojení všech aktérů do předcházení vzniku potravinového odpadu a k posílení spolupráce v celém potravinovém dodavatelském řetězci. Tento integrovaný přístup se odráží v povinnostech stanovených v právních předpisech EU o odpadech a je znovu připomínán v legislativním návrhu Evropské komise, který stanoví cíle pro snížení potravinového odpadu. GŘ SANTE poskytlo připomínky k doporučením občanů, přičemž se zaměřilo na doporučení 3, 4, 5 a 6.

Právní předpisy EU o odpadech (rámcová směrnice o odpadech) již vyžadují, aby členské státy podporovaly darování potravin, a legislativní návrh Evropské komise by měl být dalším impulsem a podporou pro tuto praxi v celé EU, čímž se přispěje k tomu, aby přebytečné potraviny byly k dispozici těm, kteří je potřebují. Evropská komise rovněž udělila Evropské federaci potravinových bank (FEBA) v rámci Programu pro jednotný trh finanční granty (na akce) s cílem podpořit budování kapacit potravinových bank. Pokud jde o usnadnění sdílení údajů a osvědčených postupů, Evropská komise vysvětlila, že platforma EU věnovaná ztrátám potravin a plýtvání potravinami a síť digitálních zdrojů, tzv. [centrum EU pro předcházení ztrátám potravin a vzniku potravinového odpadu](#), byly zřízeny pro řešení této potřeby. Společné výzkumné středisko Evropské komise navíc vypracovalo hodnotící rámec, který má všem aktérům pomoci posoudit účinnost iniciativ zaměřených na předcházení plýtvání potravinami, včetně kalkulačky pro vyčíslení souvisejících dopadů. Síť měst, jako je EUROCITIES, iniciativa „Milan Urban Food Policy Pact“ (Milánský pakt měst v oblasti potravinové politiky) a ICLEI (Orgány místní správy za udržitelnost), realizují řadu vzájemných programů zaměřených na města. Pokud jde o údaje o množství potravinového odpadu, právní předpisy EU o odpadech vyžadují, aby členské státy monitorovaly množství potravinového odpadu v každé fázi dodávek potravin podle společné metodiky měření a podávaly zprávy Evropskému statistickému úřadu (EUROSTAT). A konečně, zapojení občanů je téma, které může být v budoucnu zařazeno na pořad jednání platformy EU věnované ztrátám potravin a plýtvání potravinami, aby se členové mohli vzájemně podělit o své zkušenosti a poučit se z nich.

GŘ AGRI rovněž poděkovalo občanům za jejich doporučení a uvedlo, že doporučení občanů 1, 2 a 7 se týkají potravinové udržitelnosti obecněji a že souvislost mezi místními, sezónními a krátkými dodavatelskými řetězci a snížením potravinového odpadu nebyla dosud sama o sobě prokázána. Doporučení občanů odrážejí celkový pohled Evropské komise na potravinovou udržitelnost a zajišťují, aby byly zohledněny všechny příslušné aspekty. GŘ AGRI připomnělo význam pravidel vnitřního trhu a podpory regionálních programů, územních opatření a potravinových systémů. GŘ AGRI zmínilo, že některé členské státy zahrnuly podporu místních trhů a krátkých dodavatelských řetězců do svých národních strategických plánů v rámci společné zemědělské politiky (SZP), a uvedlo, že ve strategických plánech SZP neexistuje žádný operativní ukazatel, který by umožnil sledovat úsilí o snížení ztrát potravin a plýtvání potravinami. GŘ AGRI zdůraznilo, že každý účastník potravinového dodavatelského řetězce musí hrát určitou roli, a uvedlo, že navrhované cíle pro snížení potravinového odpadu v současnosti nezahrnují prvovýrobu. S odkazem na doporučení 5 a 6 GŘ AGRI zdůraznilo význam zapojení zúčastněných stran do rozvoje potravinové a zemědělské politiky EU a uvedlo, že Evropská komise zahájí strategický dialog, v jehož rámci bude diskutovat o budoucnosti zemědělství v EU. S odkazem na doporučení týkající se nekalých obchodních praktik GŘ AGRI informovalo, že nekalé obchodní praktiky jsou pozorně monitorovány donucovacími orgány členských států a že podpora vyjednávací síly zemědělců při jednání s ostatními aktéry potravinového dodavatelského řetězce byla důvodem pro udělování výjimek zemědělcům z pravidel hospodářské soutěže, vypracování

dohod o udržitelnosti a dalších opatření přijatých na podporu organizací producentů. Souhrnně lze říci, že doporučení občanů jsou v souladu se současnými i budoucími plány Evropské komise.

Francouzské ministerstvo zemědělství a potravinové soběstačnosti poděkovalo občanům za jejich práci a doporučení, která podporují směr přijatý na národní úrovni, zejména územní rozměr. Vytvářením „územních potravinových projektů“ ve Francii je podporováno zakládání zemědělských podniků, podporují se jím také krátké dodavatelské řetězce a poskytování udržitelných a vysoce kvalitních potravin v jídelnách. V současné době existuje 430 takových projektů, které byly vypracovány na základě kolektivní akce, přičemž jedním z rozměrů, jimiž se lze zabývat, je předcházení vzniku potravinového odpadu. Ve Francii dále existují sítě, které se plně zaměřují na předcházení plýtvání potravinami (REGAL). Pokud jde o finanční pobídky k darování potravin, daňové předpisy ve Francii umožňují daňové úlevy pro právnické osoby až do výše 60 % čisté účetní hodnoty darovaných potravin. Kromě toho právní předpisy vyžadují, aby některé zúčastněné strany uzavřely s potravinovými bankami dohody o partnerství pro darování přebytečných potravin, jakož i plán řízení, který zajistí kvalitu darovaných potravin. Francouzské ministerstvo zdůraznilo význam zvyšování povědomí o konzumaci zdravých sezónních produktů a uvedlo, že vzdělávání o potravinách a chuti je zahrnuto do školních osnov a že v obchodech s plochou větší než 400 m² může být v budoucnu vyžadováno uvádění informací o sezónnosti ovoce a zeleniny.

Sdružení **COPA COGECA** poděkovalo občanům za vyčerpávající doporučení a uvedlo, že uznává fakt, že zemědělci nemají zájem plýtvat vyprodukovanými potravinami a že na trhu existuje nerovnováha sil. Co se týče doporučení 1, sdružení COPA COGECA uvítalo návrhy na posílení postavení producentů a snížení nerovnováhy sil v potravinovém hodnotovém řetězci prostřednictvím monitorování a lepšího prosazování směrnice o nekalých obchodních praktikách. Sdružení COPA COGECA vyjádřilo obavy ohledně doporučení využít nejbližšího možného producenta, neboť by to mohlo být v rozporu s pravidly hospodářské soutěže a nemuselo by to přinést požadované výsledky. Sdružení COPA COGECA uvítalo snahy o podporu přímého prodeje ovoce a zeleniny „nedokonalého vzhledu“ a zdůraznilo význam obchodních norem, které jsou „společným jazykem“ trhu, zajišťují vysokou kvalitu a zabraňují narušení trhu, a objasnilo, že tyto obchodní normy se nevztahují na přímý prodej. Sdružení COPA COGECA nabídlo příklady iniciativ, do nichž jsou zapojeni zemědělci a zemědělská družstva, jako je maďarský pilotní program, který propojuje Maďarskou federaci potravinových bank a budapeštský velkoobchodní trh s cílem najít odbyt pro ovoce a zeleninu „nedokonalého vzhledu“. Podobný projekt existuje v Nizozemsku, kde se ovoce a zelenina „nedokonalého vzhledu“ přeměňují na zpracované potraviny. Co se týče doporučení 2, sdružení COPA COGECA podpořilo propagaci místních produktů, jelikož to zemědělce přibližuje spotřebitelům a může to pomoci budovat povědomí o hodnotě potravin (takové projekty existují v Itálii, Rakousku, Finsku atd.). Pokud jde o doporučení 7, sdružení COPA COGECA zdůraznilo, že je třeba definovat, co jsou sezónní a místní potraviny.

FEBA poděkovala občanům za jejich doporučení a zaměření se na darování potravin, zejména v situaci, kdy klesá darování přebytečných potravin, zatímco poptávka po potravinách ze strany charitativních organizací stoupá kvůli rostoucímu počtu lidí v nouzi, a kdy se zvyšují provozní náklady potravinových bank (kvůli inflaci a zvýšeným nákladům na energie v souvislosti s ruskou útočnou válkou proti Ukrajině). Potravinové banky se zabývají mnoha oblastmi, na které upozorňují doporučení občanů, zejména potřebou finanční podpory, digitálních nástrojů a shromažďování a sdílení údajů. Doporučení občanů byla sdílena a projednávána se sítí, byly organizovány vzájemné výměny s cílem sdílet znalosti o vnitrostátních politikách a byly rovněž uspořádány návštěvy, aby se usnadnila výměna znalostí s potravinovými bankami mimo EU (např. v Moldavsku). FEBA také uspořádala setkání se svými členy věnované využívání digitálních nástrojů, které se konalo v Dublinu. FEBA rovněž ujistila občany, že

práce na usnadnění darování potravin pokračuje a bude pokračovat, a zmínila se o diskusích, které v tomto ohledu proběhly na jejím výročním shromáždění, jakož i o probíhajícím hodnocení platformy EU věnované ztrátám potravin a plýtvání potravinami, které se týká výzev a příležitostí souvisejících s darováním potravin.

Po této první reakci účastníků panelové diskuse na doporučení občanů vyzval moderátor účastníky setkání k dotazům (na internetu i mimo něj). Jeden z občanů se zeptal, zda systém daňových pobídek pro dárce potravin existuje i v jiných zemích než ve Francii. **GŘ SANTE** odpovědělo, že taková opatření uplatňují země jako Portugalsko, Itálie a Španělsko a že pokyny k darování potravin, které Evropská komise přijala v roce 2017, obsahují oddíl věnovaný daňovým pobídkám uplatňovaným v té době v EU. **FEBA** potvrdila, že výše uvedené země uplatňují daňové pobídky pro darování potravin, a dodala, že dalším daňovým opatřením, které mohou členské státy využít, je úprava DPH, která zohledňuje sníženou ekonomickou hodnotu darovaných potravin. Kromě daňových pobídek mají některé země, například Itálie, zjednodušené administrativní postupy pro darování potravin ze strany provozovatelů potravinářských podniků (ve srovnání s postupy, které jsou nutné pro jejich likvidaci nebo pro jiné využití přebytečných potravin). **Francouzské ministerstvo** dále upřesnilo, že souběžně s daňovými pobídkami existuje podpora pro charitativní organizace, která jim umožní přímý přístup ke zdravým a kvalitním produktům (iniciativa „Lepší potraviny pro všechny“, na kterou bude v roce 2024 vyčleněno 100 milionů EUR).

Mezinárodní koalice proti plýtvání potravinami upozornila platformu EU věnovanou ztrátám potravin a plýtvání potravinami, ale také zejména GŘ AGRI, že je důležité propojit dopad kvality a lokálnosti potravin a krátkých dodavatelských řetězců s jejich vlivem na plýtvání potravinami v celém potravinovém hodnotovém řetězci, a to vzhledem k nedostatku znalostí v této oblasti. **GŘ AGRI** odpovědělo, že Evropská komise v současné době provádí výzkum v této oblasti a že je třeba, aby si všechny zúčastněné strany průběžně vyměňovaly informace o tom, jak mohou místní potravinové systémy pomoci při řešení potravinových ztrát a plýtvání potravinami, a tím i při řešení problémů spojených s potravinovou bezpečností, přičemž je třeba respektovat pravidla, kterými se řídí vnitřní trh (tj. je třeba pečlivě definovat „místní“ potřeby, které nelze ztotožňovat s potřebami „vnitrostátními“). GŘ AGRI rovněž zdůraznilo, že je důležité porozumět faktorům, které ovlivňují chování spotřebitelů, pokud jde o plýtvání potravinami, a roli dalších faktorů, jako je čas věnovaný plánování a přípravě jídla, ocenění, vědomosti o potravinách atd.

Jeden z občanů se zeptal, zda existuje možnost rozvíjet vztah mezi právními předpisy v oblasti hospodářské soutěže a upřednostňováním místních výrobců. **GŘ AGRI** odpovědělo, že jednotný trh EU zajišťuje volný pohyb zboží, osob, služeb a kapitálu a přináší občanům mnoho výhod. Hospodářská soutěž musí být spravedlivá, a tedy otevřená a transparentní. Není například možné vytvářet povinnosti, které by zvýhodňovaly národní produkci před produkcí jiných členských států nebo obchodních partnerů. V této souvislosti GŘ AGRI zdůraznilo význam doporučení o sledování a prosazování směrnice o nekalých obchodních praktikách a dále vysvětlilo, že bylo vyjasněno uplatňování pravidel hospodářské soutěže na společné iniciativy, které podporují udržitelnost v potravinových dodavatelských řetězcích. Místní a krátké dodavatelské řetězce je možné upřednostňovat prostřednictvím strategických plánů SZP a úkolem je rozšířit je, vyhnout se nacionalistickým přístupům a hledat způsoby, jak co nejlépe přispět ke zlepšení situace v regionech.

Moderátor vyzval občany v panelové diskusi ke krátkým závěrečným prohlášením. Občané uvedli, že vítají pokrok dosažený v souvislosti s navrhovanými doporučeními, například přednostní zaměření na shromažďování údajů, daňové pobídky k darování potravin, podporu sdílení osvědčených postupů v celé EU a zvyšování povědomí o platformě EU věnované ztrátám potravin a plýtvání potravinami

i o úloze občanů při podněcování změn. Zdůrazněna byla také úloha sociálních médií při propagaci předcházení plýtvání potravinami.

Občané se ptali, zda by bylo možné zvážit zavedení daně z potravin, které se vyhazují v maloobchodě. GŘ SANTE odpovědělo, že některé obce zavedly daňové pobídky, například programy zaměřené na snížení nákladů na zpracování odpadu pro podniky, které darují potraviny. Občané se ptali, zda – vzhledem k možnému pozitivnímu dopadu krátkých dodavatelských řetězců na předcházení plýtvání potravinami – Evropská komise uvažuje o možných změnách právních předpisů v oblasti hospodářské soutěže, které by některým maloobchodníkům uložily povinnost nakupovat místní produkty. GŘ AGRI odpovědělo, že ačkoli probíhá práce na pravidlech hospodářské soutěže, která se týkají potravinové udržitelnosti v širším slova smyslu, je třeba jasněji prokázat, že tato opatření budou mít pozitivní dopad na předcházení plýtvání potravinami. GŘ AGRI uvedlo, že Evropská komise se bude dále zabývat tím, jak podpořit územní potravinové systémy v souvislosti se širší diskusí o přechodu na udržitelné potravinové systémy. V zájmu rychlého pokroku občané zdůraznili potřebu opatření založených na důkazech, která se zaměří na snadno dosažitelné cíle a na oblasti, kde lze dosáhnout největších úspěchů, a také na přijetí systémového přístupu v celém potravinovém hodnotovém řetězci.

6. Prezentace doporučení evropského panelové diskuse občanů na téma plýtvání potravinami a výměna názorů s členy panelu (tematický blok II: Iniciativy potravinářských podniků) ([PDF](#))

Zástupci evropské panelové diskuse občanů, kteří pracovali na tematickém bloku II (Iniciativy potravinářských podniků), představili [doporučení 8-15](#), po kterém následovala výměna názorů s účastníky panelové diskuse, mezi nimiž byli zástupci Evropské komise (DG SANTE), finského ministerstva zemědělství a lesnictví, EUROCOMMERCE a Mezinárodní koalice proti plýtvání potravinami.

Pokud jde o doporučení 13, GŘ SANTE uvedlo, že bylo povzbudivé vidět silnou podporou občanů pro stanovení kvantitativních cílů snížení potravinového odpadu na úrovni EU, kterých by měly členské státy dosáhnout, přičemž členské státy mají možnost samy určit opatření potřebná k dosažení těchto cílů. Tento přístup byl předložen v legislativním návrhu, který Evropská komise přijala 5. července a který je v současné době předmětem jednání mezi Evropským parlamentem a Radou Evropské unie. GŘ SANTE poznamenalo, že návrh jde nad rámec stanovení pokynů a stanoví právně závazné cíle, které požadují, aby členské státy snížily o 10 % množství potravinového odpadu při zpracování/výrobě a o 30 % na obyvatele společně na úrovni maloobchodu a spotřeby. Tohoto snížení má být dosaženo do roku 2030 ve srovnání s výchozím rokem 2020. GŘ SANTE dále vysvětlilo, že právní předpisy EU v oblasti odpadů již stanoví hierarchii pro předcházení vzniku potravinového odpadu v souladu s doporučeními občanů, zejména upřednostnění využívání přebytečných potravin pro lidskou spotřebu.

Pokud jde o doporučení 8, GŘ SANTE zdůraznilo, že v současné době existuje mnoho sítí a digitálních nástrojů, které usnadňují přerozdělování přebytečných potravin mezi provozovateli potravinářských podniků a potravinovými bankami / charitativními organizacemi a přímo spotřebitelům. Organizace takové výměny na úrovni EU není proveditelná, zejména pokud jde o potraviny s blízkým se koncem doby použitelnosti.

V souvislosti s doporučeními 11, 12 a 14 GŘ SANTE s potěšením zaznamenalo, že občané znovu potvrdili potřebu přístupu založeného na důkazech, kterým by se všichni aktéři řídili při účinném předcházení vzniku potravinového odpadu, a zdůraznili význam monitorování a zajištění transparentnosti údajů a dosažených výsledků. Díky každoročnímu podávání zpráv o množství

potravinového odpadu členskými státy může EU dobře sledovat svůj pokrok při plnění celosvětových cílů a cílů EU. Ačkoli je povinnost vykazovat množství potravinového odpadu v každé fázi potravinového dodavatelského řetězce podle společné metodiky stanovena členskými státy, vnitrostátní orgány mohou tyto metodiky přizpůsobit situaci a specifikům vlastního státu. Pokud jde o zapojení provozovatelů potravinářských podniků do sběru dat, některé členské státy vyžadují, aby podniky sledovaly plýtvání potravinami, a jiné podporují podniky při provádění diagnostiky plýtvání potravinami a zavádění mechanismů prevence. Na úrovni EU Evropská komise rovněž podporuje závazky provozovatelů potravinářských podniků ke snižování plýtvání potravinami prostřednictvím Kodexu chování pro odpovědné obchodní a marketingové postupy v oblasti potravin.

GŘ SANTE zdůraznilo, že prostřednictvím platformy EU věnované ztrátám potravin a plýtvání potravinami chce Evropská komise podporovat sdílení osvědčených postupů založených na důkazech. Společné výzkumné středisko Evropské komise vypracovalo hodnotící rámec, který má všem aktérům pomoci posoudit účinnost jejich zásahů, a provádí pravidelné hodnocení iniciativ pro předcházení vzniku potravinového odpadu prováděných v EU. Evropská agentura pro životní prostředí rovněž přezkoumává a pravidelně hodnotí národní programy členských států pro předcházení vzniku potravinového odpadu. GŘ SANTE zopakovalo, že výzkumné a inovační projekty financované v rámci programu EU Horizont Evropa poskytují údaje a poznatky, které pomáhají informovat o předcházení vzniku potravinového odpadu, například zlepšují porozumění tomu, jak sociální normy ovlivňují chování a produkci potravinového odpadu (projekt [CHORIZO](#)) a probíhající projekt [SISTERS](#), který zkoumá inovace ohledně obalů v souvislosti s potravinovým odpadem a zaváděním „inteligentních“ nádob pro použití v logistice dodavatelského řetězce.

Finské ministerstvo zemědělství a lesnictví ocenilo velmi konstruktivní a přínosnou práci, kterou vykonala panelová diskuse občanů, a konkrétněji odkázalo na doporučení 10, 13 a 15. Finsko provádí měření v oblasti plýtvání potravinami od roku 2008 a hotely a restaurace mají povinnost nevyhazovat potraviny, pokud je lze ještě použít ke konzumaci. Logo (doporučení 10) je určitým druhem symbolu kvality a mohlo by být užitečné při identifikaci společností, které dobře hospodaří s potravinami, a zvyšuje rovněž informovanost spotřebitelů prostřednictvím obalů potravin. V souvislosti s doporučením 13 finské ministerstvo uvedlo, že by měl existovat dobrý přehled o hierarchii toku odpadů, aby bylo možné zaměřit se na priority. Ve Finsku existují politiky a postupy na národní úrovni, které pomáhají lidem v nouzi v přístupu k potravinám, podporují společnosti ochotné darovat potraviny a sdružují dárcy i příjemce potravinové pomoci. V souvislosti s doporučením 15 finské ministerstvo zdůraznilo význam obalů pro ochranu potravin a zajištění jejich bezpečnosti a zároveň upozornilo na potřebu zlepšit balení potravin, aby se snížilo plýtvání potravinami, a uvedlo, že 0,5 až 2 % dopadů potravin na životní prostředí souvisí s obaly.

Organizace **EuroCommerce** poděkovala za pozvání, ocenila inspirativní povahu této akce a poskytla zpětnou vazbu k doporučením 9, 12 a 15. Organizace EuroCommerce připomněla výsadní postavení maloobchodního a velkoobchodního odvětví, které je místem, kde se střetává nabídka a poptávka, a proto se ho oblast předcházení vzniku potravinového odpadu obzvlášť týká. S odkazem na doporučení 9 organizace EuroCommerce zdůraznila, že plýtvání potravinami nemá pro obchodování ekonomický smysl, jelikož vytváří náklady, a proto odvětví významně investovalo do prognózování nabídky, mimo jiné za využití umělé inteligence (kromě údajů o prodeji), aby lépe pochopilo a předvíдалo, co a kdy se bude nakupovat. Podniky potřebují pružnost (spíše než právní rámce), aby mohly co nejlépe reagovat na změny v nabídce a poptávce, což je klíčové pro předcházení vzniku potravinového odpadu. V této souvislosti organizace EuroCommerce zdůraznila význam dialogu v dodavatelském řetězci. Pokud jde o daňové pobídky, organizace EuroCommerce podpořila nulovou sazbu DPH pro darování potravin, která byla předtím považována za překážku. Pokud jde o systém povinného podávání zpráv, organizace

EuroCommerce informovala, že mnoho jejích členů již podává zprávy o plýtvání potravinami na dobrovolné bázi jako prostředek k informování zákazníků i investorů a k zajištění transparentnosti. Pro provozovatele potravinářských podniků již existuje mnoho povinných požadavků, včetně nefinančního výkaznictví. Organizace EuroCommerce rovněž upozornila na to, že v souvislosti se závazky v oblasti klimatu je třeba věnovat zvýšenou pozornost potravinovému odpadu, a to vzhledem k jeho dopadu na emise skleníkových plynů. Organizace EuroCommerce připomenula připravované nařízení o obalech a obalových odpadech a poukázala na roli, kterou obaly hrají při zajišťování bezpečnosti potravin a jejich ochraně, a tím předchází vzniku potravinového odpadu. Organizace EuroCommerce zdůraznila, že velikost balení musí také vyhovovat různým druhům spotřebitelů (např. jednočlenným domácnostem či velkým rodinám). Pokud jde o inovace v oblasti obalů, organizace EuroCommerce připomněla význam vhodného legislativního rámce, aby podniky mohly uskutečňovat potřebné investice a aby výrobky mohly vstupovat na trh.

Mezinárodní koalice proti plýtvání potravinami (IFWC) poděkovala občanům za jejich zapojení a práci a s odkazem na doporučení pro soukromý sektor zdůraznila, že klíčové je podávání zpráv o množství potravinového odpadu všemi subjekty v dodavatelském řetězci a že soukromý sektor aktivně pracuje na standardizaci metodik měření, a to i na odvětvovém základě (např. pro hromadné stravování). Pokud jde o návrh občanů na vytvoření loga, to by mohlo být využito také k odměňování podniků, které měří potravinový odpad a podávají o něm zprávy a stanovují akční plán k omezování potravinového odpadu. IFWC informovala o probíhajících pracích na vypracování normy ISO ohledně způsobu, jakým řídit snižování potravinového odpadu, a zdůraznila význam podpory zavádění takových norem – například prostřednictvím školení a dalších opatření – na odvětvovém základě. IFWC vysvětlila, že iniciativy zaměřené na předcházení vzniku potravinového odpadu vyžadují činnost více aktérů: například v restauracích lze sice zavést sáčky na zbytky jídla, ale nemusí být používány, pokud je spotřebitelé nepovažují za kulturně přijatelné. Aby se tato překážka odstranila, bylo by třeba opatření podpořit osvětou, pobídkami atd. IFWC zdůraznila význam zvyšování informovanosti a podpory spolupráce mezi zúčastněnými stranami při zavádění rámce pro předcházení vzniku potravinového odpadu, přičemž podpora zúčastněným aktérům je poskytována například prostřednictvím dobrovolných dohod, osvětových kampaní, výzkumných projektů financovaných EU a sítí, jako je platforma EU věnovaná ztrátám potravin a plýtvání potravinami.

Po této první reakci účastníků panelové diskuse na doporučení občanů vyzval moderátor účastníky setkání k dotazům (na internetu i mimo něj), přičemž uvedl i otázky a připomínky vznesené v chatu, které se týkaly zejména balení a spotřebitelských zvyklostí.

Portugalské ministerstvo zemědělství uvedlo, že vytvoření platformy pro iniciativy potravinářských podniků na úrovni EU, která by propojovala podniky s potravinovými bankami a spotřebiteli, není kvůli dopravní logistice možné. Portugalské ministerstvo zmínilo, že některé členské státy již zavedly tento typ platformy na vnitrostátní úrovni pro přerozdělování výrobků, u nichž se blíží datum spotřeby nebo datum minimální trvanlivosti, a zeptalo se, zda jsou tyto platformy účinné. Podle jejich názoru neexistuje jednotná metodika měření potravinového odpadu na úrovni EU, což naznačuje potřebu jednotné metodiky na úrovni Unie. Portugalské ministerstvo dále uvedlo, že obaly je sice třeba zmenšit, ale že jsou rovněž důležité pro ochranu potravin a pro zajištění jejich bezpečnosti a informovanosti spotřebitelů.

Pokud jde o propojení provozovatelů potravinářských podniků, potravinových bank a spotřebitelů prostřednictvím digitálních platforem, organizace **EuroCommerce** odpověděla, že není zastáncem centralizované evropské databáze a že propojení podniků s potravinovými bankami a spotřebiteli je lépe

organizováno na místní nebo regionální úrovni, přičemž zdůraznila i omezení spojená s logistikou a praktickou organizací takového přerozdělování. Organizace EuroCommerce potvrdila, že takové iniciativy již na místní úrovni existují a dobře fungují.

Pokud jde o snižování množství obalů, **finské ministerstvo** zopakovalo, že je třeba se vyhnout nadbytečným obalům. Obalům se však nelze zcela vyhnout, protože je nutné zajistit bezpečnost potravin.

Mezinárodní koalice proti plýtvání potravinami zdůraznila, že je důležité propojovat podniky u prioritních témat, kde jsou zapotřebí společné investice a výzkum, například způsob, jakým se v daném odvětví měří potravinový odpad. IFWC uvedla, že dobrovolné dohody jsou důležité a vyžadují podporu členských států na vnitrostátní úrovni.

GŘ SANTE poukázalo na to, že členské státy, které dosáhly významného pokroku ve snižování potravinového odpadu, uzavřely dobrovolné dohody se soukromým sektorem, tj. partnerství veřejného a soukromého sektoru s dohodnutými cíli snižování potravinového odpadu. Platforma EU věnovaná ztrátám potravin a plýtvání potravinami v současné době vyhodnocuje dosud uzavřené dobrovolné dohody, aby bylo možné z těchto zkušeností čerpat a sdílet poznatky.

Moderátor vyzval občany v panelové diskusi ke krátkým závěrečným prohlášením. Občané zdůraznili, že orgány EU by měly zajistit, aby všechny členské státy dosáhly pokroku prostřednictvím společného nebo standardizovanějšího přístupu, a rovněž zdůraznili, že je důležité definovat krátkodobé, střednědobé a dlouhodobé plány a informovat o dosažených úspěších. Co se týče posledně uvedeného, je sice třeba zapojit všechny občany, ale větší úsilí by mělo být vynakládáno na oslovení mladých lidí, zejména prostřednictvím sociálních médií, s cílem nejen poskytovat informace, ale také motivovat a zapojit.

7. Prezentace doporučení evropské panelové diskuse občanů na téma omezení plýtvání potravinami a výměna názorů s členy panelové diskuse (tematický blok III: Podpora změny chování spotřebitelů) ([PDF](#))

Zástupci evropské panelové diskuse občanů, kteří pracovali na tematickém bloku III, představili [doporučení 16-23](#), po kterém následovala výměna názorů s účastníky panelové diskuse, mezi nimiž byli zástupci Evropské komise (DG SANTE), Nizozemského centra pro výživu, organizace Independent Retail Europe a rady EUFIC.

GŘ SANTE poděkovalo občanům za jejich konkrétní doporučení a zdůraznilo, že pro ovlivnění chování spotřebitelů je důležitý přístup specifický pro jednotlivé země, přičemž zásahy a opatření se provádějí na vnitrostátní a místní úrovni. GŘ SANTE zdůraznilo, že aby se zabránilo plýtvání potravinami, je klíčové vzít v úvahu návyky spotřebitelů týkající se potravin, jejich postoje k potravinám a plýtvání potravinami, stejně jako jejich znalosti a dovednosti v oblasti nakládání s potravinami, a jejich motivaci jednat. Přístup „shora dolů“ na úrovni EU by nebyl účinným prostředkem k řešení problému plýtvání potravinami ze strany spotřebitelů; opatření na úrovni EU se však snaží usnadnit sdílení osvědčených postupů, zejména prostřednictvím platformy EU věnované ztrátám potravin a plýtvání potravinami, a také řídit a podporovat opatření přijatá členskými státy. Legislativní návrh Evropské komise, který stanoví cíle pro snížení potravinového odpadu, by měl být pro členské státy impulsem k přijetí ambiciózních opatření a k investicím do programů zaměřených na změnu chování, jakož i k posílení spolupráce mezi aktéry v celém potravinovém dodavatelském řetězci a dalšími příslušnými aktéry, jako jsou akademická obec, nevládní organizace a finanční instituce. Příležitostí ke komunikaci o této problematice je Mezinárodní den povědomí o potravinových ztrátách

a plýtvání potravinami, který se každoročně koná 29. září. V roce 2023 Evropská komise do šíření komunikačních materiálů zahrнула také panelovou diskusi občanů.

GŘ SANTE uvedlo, že podpora lepšího pochopení a využívání označování dat spotřeby („spotřebujte do“ a „minimální trvanlivost“) s cílem zabránit plýtvání potravinami je jedním z cílů platformy EU věnované ztrátám potravin a plýtvání potravinami, jejíž členové si průběžně vyměňují poznatky, zkušenosti a osvědčené postupy v této oblasti prostřednictvím platformy, její specializované podskupiny a online centra EU pro předcházení ztrátám potravin a vzniku potravinového odpadu. S odkazem na plánovanou revizi pravidel pro vyznačování data (o níž byla občanská skupina informována na svém prvním zasedání v prosinci 2022) Evropská komise s členskými státy zkoumala, zda by tato iniciativa mohla být realizována souběžně s legislativním návrhem, který stanoví cíle pro snížení potravinového odpadu. Ačkoli členské státy podpořily harmonizovaný přístup v oblasti vyznačování data, většina z nich zdůraznila, že je třeba se dále zamyslet nad nejvhodnějším zněním a nad potřebou dalšího spotřebitelského průzkumu, přičemž některé z nich tvrdily, že by se mělo více investovat do lepšího informování spotřebitelů o současných koncepcích vyznačování data. Většina členských států rovněž upřednostnila řešení této otázky, nikoli však izolovaně, ale v rámci širší revize pravidel pro označování potravin, na níž se stále pracuje.

Pokud jde o doporučení 16, GŘ SANTE upřesnilo, že řešení potravinových ztrát je na programu jednání platformy EU věnované ztrátám potravin a plýtvání potravinami, přičemž k průběžnému sdílení informací dochází v rámci podskupiny pro sledování potravinových ztrát a plýtvání potravinami. GŘ SANTE vysvětlilo, že rámcová směrnice o odpadech se ztrátami potravin v zemědělských podnicích nezabývá, jelikož tento materiál se nepovažuje za odpad, a že neexistují žádné spolehlivé údaje o rozměru této problematiky. Evropská komise nadále zkoumá ztráty potravin a hledá způsoby, jak jim předcházet, přičemž zohledňuje práci provedenou v rámci příslušných výzkumných projektů financovaných EU. Například projekt [FOLOU](#) má za cíl vytvořit spolehlivou metodiku pro vyčíslování ztrát potravin v prvovýrobě, která se zaměřuje na ztráty vznikající od okamžiku, kdy jsou produkty připraveny ke sklizni, až do jejich sklizně.

Nizozemské centrum pro výživu poděkovalo občanům za inspirativní práci a konkrétněji poukázalo na doporučení 17 a 20 týkající se spotřebitelských kampaní. Nizozemské centrum pro výživu zdůraznilo, že pro motivaci spotřebitelů ke snížení plýtvání potravinami je zásadní zvyšovat jejich informovanost a nabídnout jim pohled na věc, který vyzdvihuje nutnost jednat. Nizozemsko dosáhlo od roku 2015 snížení potravinového odpadu v domácnostech o 23 % a ve svém úsilí pokračuje, zejména prostřednictvím organizování celostátní kampaně „Týden bez plýtvání potravinami“. Kampaň pořádaná Nizozemským centrem pro výživu a nadací Food Waste Free United se v roce 2023 konala již popáté za účasti široké škály zúčastněných stran a zaměřila se na souvislost mezi předcházením vzniku potravinového odpadu a opatřeními v oblasti klimatu. Úspěch iniciativy souvisel s aktivní spoluprací mezi veřejnými a soukromými zúčastněnými stranami a se sdružováním zdrojů za účelem zvýšení dosahu a výroby vzdělávacích a praktických měřicích nástrojů pro použití v domácnosti. Nizozemské centrum pro výživu vyzvalo ostatní členské státy, aby uspořádaly podobné kampaně, a doporučilo zaměřit akce na jeden týden, aby se toto téma dostalo na přední místo v programu jednání. Přijímat opatření po dobu sedmi dnů však nestačí, a je třeba vyvíjet trvalé úsilí v celém potravinovém hodnotovém řetězci, aby se spotřebitelům usnadnilo omezovat plýtvání potravinami.

Organizace **Independent Retail Europe** rovněž poděkovala občanům za tuto práci a zdůraznila význam, který má vzdělávání pro snížení potravinového odpadu ze strany spotřebitelů a pro poskytování pomoci spotřebitelům, aby lépe hospodařili s potravinami. Vzdělávání spotřebitelů se týká členských států. Maloobchodníci mohou převzít aktivní úlohu společně s dalšími hospodářskými

subjekty a pomáhat při informování, podpoře a usnadňování předcházení vzniku potravinového odpadu prostřednictvím široké škály nástrojů, jako jsou publikace a aplikace. Maloobchodníci však nemohou ovlivnit to, co se spotřebitelé rozhodnou vyhodit, a proto nemohou nést odpovědnost za plýtvání potravinami na úrovni spotřebitelů. Pokud jde o doporučení 23 týkající se propagace výrobků s blízcím se datem spotřeby, organizace Independent Retail Europe uvedla, že je tato praxe již rozšířená, neboť pokud se potraviny neprodají, znamená to pro maloobchodníky náklad. Maloobchodníci disponují mnoha různými možnostmi, jak informovat své zákazníky (např. nálepky a další propagační nástroje v prodejnách), a nejlépe vědí, jaké způsoby jsou nejúčinnější. V takovém případě je důležité, aby prodané výrobky kupující spotřebovali, protože jinak se potravinový odpad přesune z maloobchodu do domácností. Organizace Independent Retail Europe vysvětlila, že maloobchodníci se aktivně podílejí na předcházení plýtvání potravinami prostřednictvím řízení nabídky a poptávky, cenových akcí, přerozdělování přebytečných potravin do potravinových bank a pomocí aplikací a na dalším zpracování neprodaných potravin (např. výroba polévek nebo šťáv). I když se maloobchodníci aktivně zapojují do informování spotřebitelů o předcházení plýtvání potravinami, organizace Independent Retail Europe nesdílí názor, že by kampaně zaměřené na předcházení plýtvání potravinami měly být organizovány v souvislosti s dny, na které připadá svátek, jak uvedlo Nizozemské centrum pro výživu.

Evropská rada pro informace o potravinách (EUFIC) odkázala na doporučení 16 týkající se záchrany nesklizených potravin a informování spotřebitelů a zemědělců o těchto možnostech. Rada EUFIC zmínila jako příklad komunikační kampaň ve městě Gent, kde ve spolupráci s místní nevládní organizací vytvořila digitální mapu s cílem informovat veřejnost o tom, kde si lze zdarma natrhat ovoce. Rada EUFIC uvedla, že ve Francii organizace SOLAAL sdružuje subjekty z odvětví zemědělství, potravinářství a distribuce s cílem podpořit darování potravin, včetně nesklizených potravin, a ve spolupráci s ministerstvem zemědělství a potravinové suverenity zřídila Národní den darování zemědělských potravin. Pokud jde o doporučení 18 a 21, rada EUFIC uvedla, že vzdělávání v oblasti potravin ve školách bylo zavedeno v některých zemích, například v Maďarsku, kde Národní úřad pro omezení plýtvání potravinami vyvinul vzdělávací program a od roku 2017 oslovil více než 25 000 dětí a poskytl školení a mentoring 1 800 učitelům. V jiných zemích, například ve Finsku, je vzdělávání týkající se plýtvání potravinami začleněno do učebních osnov předmětů zaměřených na udržitelnost životního prostředí, jako jsou přírodní vědy, zeměpis a rodinné hospodaření, a finský úřad pro potraviny vypracoval související výukové materiály. Organizace OSN pro výživu a zemědělství ve spolupráci s Mezinárodní koalicí proti plýtvání potravinami vypracovala vzdělávací příručky o plýtvání potravinami určené žákům základních a středních škol, které jsou k dispozici v deseti jazycích na jejich internetových stránkách. Děti se v nich dozvědí o sociálních, environmentálních a ekonomických důsledcích plýtvání potravinami, o výhodách snižování potravinového odpadu, o tom, co je možné ohledně plýtvání potravinami dělat, a o tom, jak naučit správným návykům svou rodinu a přátele. Pokud jde o doporučení 19 týkající se sdílení potravin, rada EUFIC poukázala na problémy s bezpečností potravin, pokud jsou sdíleny prostřednictvím digitálních platforem. Rada EUFIC uvedla příklad, jak lze tento problém vyřešit, a zmínila v této souvislosti komunitní lednici v Helsinkách, jejímž prostřednictvím mohou spotřebitelé darovat a vyzvednout si přebytečné potraviny, přičemž personál dohlíží na správné dodržování postupů bezpečnosti potravin (například lze darovat pouze neotevřené balené potraviny). Provoz každoročně schvaluje helsinský městský úřad, aby zajistil, že jsou minimalizována rizika pro bezpečnost potravin, a poskytl školení a nástroje, které umožní zřizovat další komunitní lednice.

Po této první reakci účastníků panelové diskuse na doporučení občanů vyzval moderátor účastníky setkání k dotazům (na internetu i mimo něj) a uvedl některé obdržené připomínky týkající se vzdělávacích aktivit.

Organizace **RÉGAL Normandie** uvedla, že zvyšování informovanosti spotřebitelů má své limity, pokud jde o změnu chování, a výsledky výzkumu ukazují, že největší dopad mohou mít praktické činnosti, jako je ukázka vaření ze zbytků jídla.

Ministerstvo zemědělství, lesnictví a potravinářství Slovinska podpořilo účast mladých lidí na akcích, jako jsou dnešní panelové diskuse občanů. Xxx ze Slovinska se dále zmínil/a o školních programech pro ovoce, zeleninu a mléčné výrobky a navrhl/a, aby byly do programu doplněny darované potraviny. Slovinské ministerstvo poukázalo na to, že maloobchodníci darují přebytečné potraviny, avšak vzhledem k dobrovolné povaze těchto akcí existují určitá omezení, a navrhl/a, aby se pro podporu těchto iniciativ udělalo více. Slovinské ministerstvo dále uvedlo, že zemědělci potřebují nástroje a další alternativy, které by je podpořily při řešení přebytků potravin (např. další zpracování, aby se zabránilo ztrátám potravin a plýtvání potravinami), a že by takové iniciativy měly být zahrnuty do národních strategických plánů. Na závěr xxx ze Slovinska zdůraznil/a význam vzdělávání všech aktérů, pokud jde o dosažení požadovaných cílů.

V reakci na připomínky občanů na internetu **Nizozemské centrum pro výživu** informovalo, že v zájmu oslovení širokého publika se organizátoři Týdne bez plýtvání potravinami snaží zdarma získat publicitu například v televizních diskusních pořadech. Organizace **Independent Retail Europe** uvedla, že pro oslovení mladšího publika je nejdůležitější využití sociálních médií, a poukázala na to, že k plýtvání potravinami někdy dochází jen kvůli organizačním problémům v domácnostech a také kvůli nedostatku znalostí nebo dovedností, jak s potravinami nakládat, jak je zpracovávat a skladovat, zejména jestliže je nelze včas spotřebovat.

Moderátor vyzval občany v panelové diskusi ke krátkým závěrečným prohlášením. Občané zdůraznili, jak je důležité oslovit různé cílové skupiny prostřednictvím relevantních sdělení a vhodnými kanály a nástroji a hodnotit dopad těchto sdělení. Předcházení plýtvání potravinami by měla být začleněna do školních osnov a měl by se plně využít potenciál digitalizace a umělé inteligence. Členské státy by měly více komunikovat mezi sebou a využívat všechny příslušné platformy k šíření informací. Závěrem občané vyjádřili přesvědčení, že když chce takové množství lidí pomáhat, může dojít ke skutečné změně.

8. Zakončení/shrnutí

Gaëtane Ricard-Nihoulová, zástupkyně vedoucího oddělení Dialogy s občany, poděkovala jménem **generálního ředitelství pro komunikaci** občanům a účastníkům za jejich příspěvky a vyzvala je, aby zůstali v kontaktu prostřednictvím komunikačních kanálů Evropské komise, zejména prostřednictvím centra EU pro předcházení ztrátám potravin a vzniku potravinového odpadu. Občané se tak mohou informovat o pokroku ohledně legislativního návrhu Evropské komise, který stanoví cíle pro snižování potravinového odpadu, a o dalších pracích probíhajících na úrovni EU, jakož i o provádění národních akčních plánů členskými státy.

Vysvětlila, že Evropská komise vstupuje do nové fáze zapojování občanů a že v budoucnu bude organizováno více evropských panelových diskusí občanů na různá témata. Dále vysvětlila, že Komise by ráda vytvořila síť absolventů panelových diskusí občanů, kteří by dostávali informace o činnostech v oblasti zapojování občanů a mohli by hrát úlohu vyslanců. Všem občanům účastnícím se panelových diskusí bude zasláno zvláštní sdělení, v němž bude vysvětleno, jak se stát součástí této sítě absolventů.

Předseda ukončil zasedání tím, že poděkoval všem účastníkům a konstatoval, že diskuse znovu ukázaly, že předcházení vzniku potravinového odpadu vyžaduje kroky od všech členů společnosti, a to na místní, národní i mezinárodní úrovni. Poskytnuté příklady ukázaly, jak lze závazky proměnit v činy a jaké množství sítí a příležitostí, které již existují, lze využít ke spolupráci ohledně problému, který má

pro lidi, společnost i celou planetu takovýto zásadní význam. I když nedošlo k úplné shodě ve všech projednávaných bodech, existuje jasný závazek k tomu se zapojit, a zároveň mohou existovat různá řešení k odstranění zjištěných problémů. Předseda vyjádřil přesvědčení, že vzhledem k odhodlání a podpoře občanů získá legislativní návrh Evropské komise podporu a že jej Parlament a Rada budou moci rychle a v ambiciózní podobě přijmout. Na závěr předseda zopakoval, že pro GŘ SANTE byl dialog s občany velmi obohacující zkušeností, a poděkoval občanům za jejich usilovnou práci a členům platformy za dnešní diskusi a poskytnutou zpětnou vazbu.